

Pesničkár precítil až v meste svoj hlboký vzťah k prírode

„Pochádzam z Východnej, som na Východňancov hrdí, ale napriek témam, ktoré znejú v mojich pesničkách, žijem paradoxne v meste,“ povedal liptovský pesničkár Janko Majerčík, ktorý žije v Liptovskom Mikuláši.

„V meste som sa naučil čítať knihy. Moja manželka ma k tomu dovedla,“ pokračoval pesničkár a dodal, že s manželkou Stanislavou sú na jednej vlne. Rozumejú si a určite to bol silný tlak mimo ľudské chápanie, ktorý ich dal dokopy.

Pokračoval: „Cez život v meste som sa dostal k prírode. Bývam na mikulášskom sídlisku a práve tu som pocítil hlbokú túžbu po prírode. Precítil som, ako mi veľmi chýba. Myslím si, že práve preto mám k nej vzťah naplnený pokorou a úctou. Možnože keby som ostal žiť vo Východnej, nepocítil vzťah k prírode tak, ako ho cítim teraz. Musím sa za to svojmu životu poďakovať.“

Detské slniečka

Manželku Janka Majerčíka vraj nikdy neťahalo bývanie na samote či mimo mesta.

Často však rodina chodíva do drevenice v Liptovskej Lúžnej, ktorá patrí Stanislavinej starej mame. Aby nestratili kontakt so zemou, starajú sa o záhradu a v dreveničke žijú tak, ako kedysi žili naši predkovia.

V súčasnosti však už spolu hľadajú tichšie miesto na život, ktoré by obaja precítili srdcom. Vlastne všetci piati, pretože Majerčíkovci majú tri deti.

Najstarší Andrejko je, podľa otcových slov, v ohnivých rokoch. „Civilizačne povedané v puberte. Vníma moju muziku, ale baví ho rap. Možno niekedy vznikne rap s pôvodnými slovenskými koreňmi,“ prezradil svoj tip do budúcnosti otec. „Druhý syn Vilko má desať rokov. Najmladšia je štvorročná Lesanka a je našim slniečkom.“

Návraty k prírode

Janko Majerčík sa hrádockému publiku predstavil minulý piatok v Čajovni za siedmimi horami v programe spolu so ŽiariSlavom, pesničkárom, ktorý žije

S novou gitarou staré pesničky

Nové pesničky hral Janko Majerčík (vpravo) na starej gitare. ŽiariSlav (vľavo), pesničkár z lesnej samoty, priniesol na koncert do hrádockej čajovne vyše desiatky vlastnoručne vyrobených hudobných nástrojov. Zaujali najmä korýtkové husličky a veľké bubny urobené z kmeňov stromov.

FOTO: AUTORKA

na lazoch blízko Kokavy nad Rimavicou v lučeneckom okrese. Časť programu, ktorý patrila liptovskému pesničkárovi, sa niesol pod názvom jeho nového cédečka Piesňodary.

Co dalo Janka so ŽiariSlavom dokopy? „ŽiariSlavova hudba je iná ako moja, ale máme spoločný základ. Návrat ku koreňom,“ odpovedal J. Majerčík. „Je zvláštne, ako sme sa navzájom prítiahli. Na mojom prvom cédečku je pieseň Siel krajom šuhaj. Ospevoval som v nej neznámeho človeka. Časom sa mi objavil v živote ŽiariSlav, takže pieseň som mu dodatočne venoval. Verím, že naše duše sa spojili cez nejaké vyššie moci.“

Témy pre pesničky obom pesničkárom vraj prináša život a stretávanie sa s ľuďmi, ktorí majú úprimný vzťah k prírode. „S prírodnými ľuďmi,“ doplnil Janko Majerčík. „Pre mňa je to práve stretávanie sa so ŽiariSlavom, ale cit k prírode mám asi zakorenený kdesi hlboko vo svojom vnútri.“

V hrádockej čajovni zaznieva

li pesničky J. Majerčíka z jeho prvých dvoch cédečiek, ale aj tie, ktoré sú pripravené na novom cédečku. „Staré piesne som hral na novej gitare, nové na starej,“ usmial sa Lipták.

Tri cédečka

Prvé cédečko J. Majerčíka sa nieslo vo východnianskej tematike. Pesničkár sa nechal inšpirovať rodnou dedinou, a tak vzniklo A ja som z Východnej.

Druhé je v šate nového veku a volá sa Dieťa veku Vodnára. Prečo Vodnára? Podľa astrológov, numerológov či ľudí blízkych k ezoterike svet sa nachádza vo Vodnárskom veku, ktorý sa vyznačuje novým myslením. Ľudia hľadajú svoje korene, prikláňajú sa k prírode, ale podstatné je, že viac idú duchovnou cestou a zamýšľajú sa nad otázkami typu: Kto som? Odkiaľ pochádzam? Kam idem?

Z nového, ešte nevydaného cédečka, Janko Majerčík zapieval, napríklad, piesne Hlina, Múza či Človek. Zaznela však aj, podľa Janka Majerčíka,

nedokončená pesnička pod názvom Web, ktorá nie je na pripravovanom cédečku.

Prečo však nedokončená? „Web má potenciál byť dlhou piesňou tak, ako sa vyvíja web. Počkám a vydám ju až vtedy, keď sa nazbiera niekoľko slôh,“ zasmial sa pesničkár. Pokračoval: „Nahráť cédečko nie je problémom, ale posunúť ho ďalej, na to treba peniaze. Mne pomohli sponzori z Východnej či Liptovského Hrádku. Bez nich by to nešlo. V súčasnosti navrhujem na cédečko obal, takže by malo byť o nejaký čas hotové. Všetko si však robím sám, nemám žiadneho manažéra.“

ŽiariSlavove Drevnotepy

Kone nechal doma v lese a do Liptovského Hrádku prišiel na plechovom tátošovi. Miro ŽiariSlav Švický, bývalý novinár, pôvodným povoláním geológ, teraz hudobník, multiinstrumentalista, pesničkár, výrobca hudobných nástrojov, publicista a spisovateľ, ktorý žije na lazoch nad Kokavou nad Rimavicou.

„Som prírodný človek ako ostatní. Pijem vodu, jem stravu, ale uvedomujem si, že som prírodný človek a podľa toho sa správam. Posledných osem rokov žijem v lese na samote so zvieratami,“ prezradil ŽiariSlav. „Predtým som žil vo veľkých mestách, potom som hľadal miesto na život v samote. Našiel som ho na lazoch v Kokave, kde široko-ďaleko nie je nikoho.“

Desiatky nástrojov

ŽiariSlav na koncert do hrádockej čajovne priniesol vyše desiatky vlastnoručne vyrobených nástrojov. Počas koncertu sa mu núkali do ruky alebo do úst, napríklad bubny doby, píšťaly, fujary, korytková basa aj korýtkové husle, husle či prírodná basgitarra.

„Skoro na nič z toho, čo robím, nemám oficiálne vzdelanie,“ prekvapil pesničkár. „Napríklad, hudobníkom som iba krátko. V detstve som trochu hral na gitaru. Keď som však objavil prírodnú kultúru, začal som hľadať ľudové nástroje, počúval som pôvodnú hudbu. Nič iné som nepočúval. Potom som prerástol do tvorby.“

S prírodnými bytosťami vychádza, podľa vlastných slov, dobre. Preto išiel bývať do lesa na samotu, lebo tam má s nimi bližší vzťah. „Prvé roky som sa staral len o to, aby som prežil. Vnímal som, ako okolie funguje. Potom som si postavil „zrubček“, ale je v ňom aj elektrika, lebo ju potrebujem k hudbe. Snažím sa všetky prírodné by-

losti, nielen ľudí, vnímať naplno. Určitý čas som sa venoval aj zdravovede a liečiteľstvu. Doteraz robím víkendové alebo letné tábory, ktoré sú zamerané na to, aby si ľudia mohli pomôcť sami aj v bežnom živote.“

Reč stromov či slnovratu

ŽiariSlav vraj málokedy hovorí o duchovných veciach, ale z jeho tvorby, spevu, hudby a vzťahu k prírode originálne duchovno srší. Radšej však hovorí o tom, že ľudstvo je v kultúrnej kríze a v súčasnosti kultúra aj ľudskosť potrebujú pomoc.

„Myslíme si, že keď posypeme chemikáliami lesy a chceme zničiť nejaké chrobáky, že to lesom pomôže. Ukazuje sa, že lesom zásah vôbec nepomáha. Väčšinou len otvárame svoje životné prostredie a prostredie iných prírodných bytostí,“ tvrdí ŽiariSlav.

Jeho program pod názvom Drevnotepy v obrazovom koncerte priniesol do hrádockej čajovne návrat k slovenským a slovanským koreňom. Hudba, spev a svetelné, ktoré počas koncertu pripomínali publiku, čo hovoria stromy, prameň, hrájúce sa deti akoby vystrihnuté z dávnych dôb, čo hovorí slnovrat.

Obrazy najmä s rytmom bubnov a piesni hovorili spoločnou rečou. Niekoľko piesní však bolo bez obrazov premietaných na stene. Prečo? „Aby medzi premietanými výjavmi bolo dosť priestoru pre obrazy duší poslucháčov.“

DAGMARA SARITA

JANKO MAJERČÍK

Pesničkár Janko Majerčík, v civilnom živote polygraf, sa narodil vo Východnej v roku 1969. Gitaru vzal do rúk už v základnej škole, v dvanástich začal písať vlastné texty a už vtedy inklinoval k prírode. Určitý čas ho ovplyvňovala rocková hudba, na strednej škole v Bratislave s kamarátmi hrával na chodbách internátu. Toto obdobie hodnotí ako veľmi príjemné, pomohlo mu, chlapcovi z Liptova, prijať veľkomesto. Na Hudobnom festivale mladých hral na gitare, vtedy s ním súťažila Darína Rolincová s hrou na klavír.

Zo sveta do Liptova Janka Majerčíka pritiahla láska, v súčasnosti už niekoľko rokov jeho manželka Stanislava. Liptovskému publiku sa pesničkár predstavil až v roku 2004 na Zlatom štíte Liptova. O rok nato ho vyhral a s výhrou získal 40 hodín nahrávania v profesionálnom štúdiu. Janko Majerčík je pesničkárom, ktorý z klasického folklóru prešiel do svojho originálneho folku. Zatiaľ vydal dve cédečka: A ja som z Východnej, Dieťa veku Vodnára, tretie CD Piesňodary je nahraté, zatiaľ však nevyšlo.

Stromy vyrastali ako huby po daždi

Deti v hrádockom Národopisnom múzeu čakali nielen tvorivé dielne, na ktorých zhotovovali papierový les (na fotografii vpravo), ale aj zaujímavú besedu s poľovníkom Milanom Kočtúchom.

FOTO: ARCHÍV MÚ

Pohľady Z oblôčika horárne

„Detstvo som prežil v ľubochnianskej horárni u strýka a, myslím, že tam sa zrodila moja láska k prírode,“ povedal poľovník Milan Kočtúch.

Milan Kočtúch na tvorivých dielnach Z oblôčika horárne v Národopisnom múzeu v Liptovskom Hrádku priblížil deťom poľovnícky rok. Rozprával tiež o tom, ako sa pripravuje poľovač-

ka, čo všetko je k nej treba a kedy možno na ktorý druh poľovať. Poukázal aj na to, ako sa poľovník musí o zver v lese starať najmä v zimnom období. Stretnutie končil slovami: „Žijeme v prírode tak, aby sme jej neublížovali.“

Dielni sa zúčastnilo vyše sto detí z Liptovského Hrádku a okolia. „Už pomenovanie tvorivých dielní Z oblôčika horárne prezrádza, že sme zhotovovali hlavne zvieratká, ku ktorým prirodzene

patrí les,“ povedala Anna Masárová, pracovníčka Národopisného múzea. „A tak pribúdali stromy ako huby po daždi.“

Tvorivé dielne boli súčasťou výstavy Jeleň - kráľ lesov a v rámci nej sa uskutočnil aj vzdelávací program s odborným pracovníkom Liptovského múzea Ružomberok Pavlom Hriadelom. Žiaci na ňom získali základné informácie o pôvode, rozšírení a ochrane jelenej zveri. (RED)